

To vprašanje ga je zmedlo, da ni vedel, kaj bi rekel. Po kratkem premolku pa zašušlja komaj slišno: »Da bi je ne umazal.«

»Tinček, Tinček! Meni se zdi...«, pravi učitelj in zapreti s prstom. »Če prideš tudi jutri brez abecednika, bom tvojo mamo vprašal, ali je res, kar praviš.«

Tinček se je kar sesedel; tako se je ustrašil te pretnje. Kajti na to ni bil pomislil, ko si je izgovor izmišljal. »Ne, ne! Mamica ne sme zvedeti, da lažem,« ga je zaskrbelo. »Oh kaj pa bi rekla! — Bom že spet s seboj nosil knjigo,« je sklenil sam pri sebi.

Tedaj pa mu je bilo, kakor bi se mu bil kamen odvalil od srca. Kar odleglo mu je, ko se mu je vest pomirila. In vedrih lic ter lahkih nog je hodil odslej v šolo in iz šole.

Na muhe pa je bil hud še dolgo po tem. »Tista grda mrcina«, se je hudoval, »ki je lazila gospodu učitelju po glavi, je zakrivila, da sem se lagal.«

Nekaj iz zgodovine podkve.

Ne more se natančno določiti, ali so narodi starega veka, Rimljani in Grki, že poznali podkev z žebli. Zanesljivi spisi pa tudi izkopnine iz teh časov nam ne povedo nič gotovega. Brez dvoma pa so že ti narodi stremeli za tem, da so kolikor je bilo mogoče, skušali preprečiti izrabljanje kopita z varovalnimi pripravami.

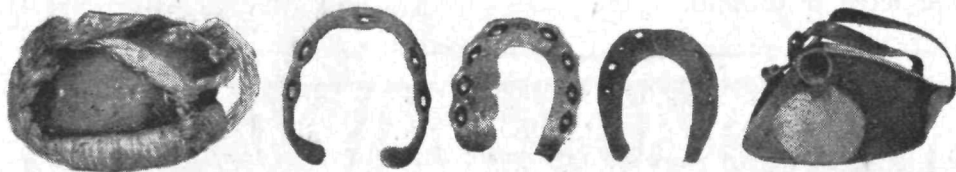
Sicer so najstarejši kulturni narodi, Egipčani in Asirci, upodabljali konje na spomenikih in slikah večinoma brez podkove, toda že konji Ramzesa II. in III., torej v 14. stoletju pred Kr., so upodobljeni na nekem dobro ohranjenem pobarvanem kipcu v kraljevem grobu z obuvali in prepletki; vidi se celo, da so imeli podplat opremljen z varovalno ploščico.

Vsi grški in rimski pisatelji so si edini v tem, da se mora polagati največja važnost pri konju na nego in utrjevanju kopita. Latinski zgodovinar Kato pripoveduje, da je bil pri starejših narodih običaj, da so kopita konj, mezgov in oslov pa parklje volov in velblodov oblekli v obuvalo in pletenine iz ličja in usnja, torej jih dobesedno odeli v sandale, ki so jih z jermenimi in vrvmi pritrdili na noge živali. Tudi kopitne obutve iz strjene smole so bile v rabi. Stari rimski živinozdravniški pisatelj Ap-syrtus celo popisuje v svoji knjigi, koliko je trpela živina v teh čevljih, katerih jermenje se je živalim ujedlo v kožo in jih ranilo do krvi. Na Japonskem in na Kamčatki so še danes v uporabi take sandalam podobne pletenine kot varovala proti obrabi kopit. — Seveda niso ti pleteni čevlji nikdar dolgo trajali; zato so uvedli železne sandale, ki so jih največ uporabljali pri mulah.

O mulah znanega rimskega cesarja Nerona pripovedujejo, da so nosile srebrne podplate, in njegova žena Popea je uporabljala, kakor pripoveduje pisatelj Plinij, celo zlate sandale za svoje živali.

Ne moremo pa točno izračunati, v kateri zgodovinski dobi so bile uvedene podkve z žebli, kakor jih imamo, seveda v povsem drugačni obliki in načinu podkovanja, še dandanes. Francoski raziskovalci pripisujejo njihovo uvedbo Keltom, prvotnim prebivalcem današnje Francije. Pri

izkopavanju Alezije, v današnji Burgundiji ležečega keltskega mesta, so našli veliko število takih podkev z luknjicami. V Aleziji, ki so jo leta 52. pred Kr. zavzeli Rimljani po dolgem obleganju, so namreč prebivali Kelti; zato jih smatrajo s popolno upravičenostjo za izdelovalce izkopanih podkev. Te železne podkve so majhne, ozke in tanke in sličijo po obliki podkvam, ki so še danes v rabi na Kitajskem. Posebno so si podobne zaradi tega, ker imajo 5 do 8 podolgovatih vdolbin za žeblje in ker je njih zunanji rob valovito izkovan. Pri orientalskih (vzhodnih) narodih je bilo podko-

Rimska konjska sandala.

Kitajske in stare keltske podkve.

Srebrna rimska sandala za mezge.

vanje konj v rabi v najstarejših časih. Že v koranu, turškem sv. pismu (poglavje »konji« in »železo«) čitamo o tem, tako da kar ni dvoma, da so nosili konji že za velikega preroka Mohameda podkve, ki so ohranile v tej deželi še danes svojo prvotno obliko.

Kdaj so uvedli podkovanje konj v naše kraje, je težko določiti. Gotovo pa se je to zgodilo v srednjem veku in se je razširilo najbolj za križarskih vojn ter v dobi, ko je cvetelo višteštvo. Vzlic temu pa so bili načini podkovanja zelo enostavni, dokler ni končno šele sredi preteklega stoletja nastal preobrat v tej stroki.

ŠIMEN RAZPOTNIK:

Kraljična v vodnjaku.

(Čarobna pravljica.)

Neka mala vas za daljnimi devetimi gorami je imela prastar vodnjak. Bil je to globok okrogel rov, napolnjen do vrha s hladno vodo. Ob njem sta pa stali dve starodavni vrbi z dolgimi visečimi vejami. Ti drevesi bi lahko gledali dan in noč v temno vodno globino, toda bili nista prav nič domišljavi. Njihovi obličji sta bili žalostni in listi so jima viseli tako trudno in skrbi polno, kakor bi hoteli jokati. Bili sta namreč v srcu užaloščeni zaradi začarane kraljične, ki je stanovala globoko pod srebrnimi vodnimi valčki in je prišla samo v nočeh, ko je sijala bleda luna, iz svojega steklenega vodnega gradu. Le takrat je sedela na robu vodnjaka in njene zelene tenčice so visele preko starega razdrobljenega kamenja. Naslanjala je glavico na razpokana drevesa in gledala žalostno na vasico. Tam so bleščala razsvetljena okna kakor sto in sto zlatih zvezdic...

Nedaleč od tega vodnjaka je stala nezatna razpadla koča, v kateri sta stanovali stara mamica in njena hči, mala Maja. Kadar koli je šla starka po vodo, vedno je bila Maja z njo, gledala je v glo-